

200 Χρόνια Επανάσταση: όταν ανάβεις το κερι σου και γιορτάζεις

[Αφιερώματα / 1821-2021: Ανάσταση του Γένους](#)

[Πρωτοπρεσβύτερος Θεμιστοκλής Μουρτζανός, Δρ. Θεολογίας](#)

Διακόσια χρόνια από την ημέρα που το έθνος μας πήρε την ζωή του στα χέρια του, ξεσηκώθηκε, πάλεψε, μάτωσε, χτυπήθηκε, μάλωσε, συναντήθηκε, φάνηκε νικημένο, αλλά νίκησε.

Διακόσια χρόνια άλλαξε η Ιστορία πορεία σ' αυτή την μικρή γωνιά του πλανήτη γη, χάρις σε πρόσωπα, γεγονότα, αλλά και συγκυρίες.

Ένα έθνος που είχε ως κύριο χαρακτηριστικό του την χριστιανική του ταυτότητα, όχι μόνο γιατί το πίστευε, αλλά και γιατί έτσι το αναγνώριζαν οι κατακτητές του. Μετά τη άλωση της Κωνσταντινούπολης οι Οθωμανοί Τούρκοι έβλεπαν τους Έλληνες, τους Ρωμιούς, ως χριστιανούς και τον Πατριάρχη της Κωνσταντινούπολης τον αναγνώριζαν ως επικεφαλής όλων των χριστιανών, όχι μόνο στον ελλαδικό χώρο, αλλά και στα Βαλκάνια και στην Μικρά Ασία. Κι αυτό γιατί η θρησκευτική πίστη κρατά τους λαούς με επίγνωση της διαφορετικότητας, χωρίζει σε σχέση με τους άλλους που δεν πιστεύουν το ίδιο και δεν έχουν την ίδια

καταγωγή, αλλά και ενώνει όσους βρίσκονται στην ίδια πλευρά. Όσο κι αν θα θέλαμε όλη η ανθρωπότητα να είναι ένα, αυτό πρέπει να γίνει με την αγάπη, όχι με την κατάργηση του ποιοι είμαστε.

Ένα έθνος που πέρασε τουλάχιστον τα πρώτα διακόσια χρόνια της κατάκτησής του σε σκοτεινιά, φόβο και σιωπή. Μόνο το χτύπημα της καμπάνας κρατούσε τους Έλληνες Έλληνες. Το κρυφό σχολειό, αυτό που προσέφεραν οι παπάδες και οι ιερομόναχοι στις εκκλησιές, βράδια, μετά τον εσπερινό, κρατούσε τα ελληνόπουλα πιστά στον Χριστό, στην γλώσσα, στην ιστορία, στην συνείδηση ότι δεν έχουν γίνει ένα με το Ισλάμ. Κι αυτή η νοσταλγία, κάθε φορά που έβλεπαν την εικόνα τη Παναγίας:

«Σώπασε κυρα- Δέσποινα και μη πολυδακρύζεις, πάλι με χρόνους με καιρούς, πάλι δικά μας θα 'ναι!»

Και μετά σχεδόν άλλα διακόσια χρόνια να επωάζεται η μεγάλη ώρα του ξεσηκωμού. Με σχολεία, τα οποία ίδρυσε η Εκκλησία αρχικά, αλλά και άλλες δυνάμεις, όπως οι έμποροι που γίνονταν ευεργέτες, οι κοινότητες που βρίσκονταν στην Ευρώπη, κυρίως στις Παραδουνάβιες Ηγεμονίες, στην Μολδοβλαχία, αλλά και στην Ιταλία, Βενετία, Τεργέστη, Πάδοβα, Γένοβα, όπως επίσης και στην Βιέννη, στην Λειψία, στην Οδησό, που έδιναν την ελπίδα ότι θα έρθει η ώρα. Κορυφαίος του χορού των ιδρυτών σχολείων ο Πατροκοσμάς ο Αιτωλός. 200 σχολεία κατώτερα, δημοτικά, και δέκα Ελληνικά, Γυμνάσια θα λέγαμε, ίδρυσε στον ελλαδικό χώρο πριν οι Τούρκοι τον κρεμάσουν για να σταματήσουν τον αγώνα για ελευθερία. Παιδεία κι ελευθερία, μαζί πάνε!

Και στα χρόνια του κινήματος του Ευρωπαϊκού Διαφωτισμού, ένας δικός μας Διαφωτισμός, ο Νεοελληνικός. Ο Ρήγας Φεραίος θα ξεσηκώσει τις καρδιές με το «ως πότε παλληκάρια θα ζούμε στα στενά;». Ο Κοραΐς θα εκδώσει τους αρχαίους Έλληνες, δείχνοντας την συνέχεια του Ελληνισμού. Αλλά και οι διδάσκαλοι του Γένους, οι περισσότεροι ιερείς: Ευγένιος Βούλγαρης, Νικηφόρος Θεοτόκης οι Κερκυραίοι, ο Άνθιμος Γαζής, ο Γρηγόριος Κωνσταντάς, ο Δανιήλ Φιλιππίδης, ο Κωνσταντίνος Κούμας, ο Ιώσηπος Μοισιόδακας, ο Δημήτριος Καταρτζής, ο Θεόκλητος Φαρμακίδης, οι οποίοι έβγαλαν βιβλία, περιοδικά, ίδρυσαν σχολεία και δίδαξαν σ' αυτά, έκαναν τους νέους να νιώθουν ότι δεν πάει άλλο.

Έτσι, μετά από πολλές μικρές επαναστάσεις, που είχαν επικεφαλής επισκόπους και ιερείς, οι οποίοι πλήρωσαν με την ζωή τους την απόπειρα της ελευθερίας, μετά τα Ορλωφικά, στα οποία οι Έλληνες διαπίστωσαν ότι δεν θα ήταν οι ξένοι που θα τους έδιναν την ελευθερία, αλλά η δική μας οργάνωση και αποφασιστικότητα, ήρθε η Φιλική Εταιρεία για να προετοιμάσει την στιγμή του μεγάλου ξεσηκωμού. Σκουφάς, Τσακάλωφ και Ξάνθος, πίσω από το άγρυπνο βλέμμα του μεγάλου Ιωάννη Καποδίστρια, θα ξεσηκώσουν τους κλέφτες και τους αρματολούς, οι οποίοι νιώθουν πως η ανυπότακτη ψυχή τους βρήκε συμπαραστάτη σε όλους τους Έλληνες. Οι επίσκοποι, οι ιερείς και η Εκκλησία, οι πρόκριτοι, οι εκλεγμένοι άρχοντες των κοινοτήτων μας, οι έμποροι, οι μορφωμένοι, αλλά και ο απλός λαός, ενωμένοι θα φωνάξουν « Χαίρε ω Χαίρε ελευθεριά», «υπέρ πίστεως και πατρίδος», ήρθε η ώρα!

10 χρόνια θα κρατήσει ο Αγώνας. Επιτυχίες και θρίαμβοι στην αρχή σε στεριά και θάλασσα. Κολοκοτρώνης, Μιαούλης και Κανάρης, Οδυσσέας Ανδρούτσος οδηγούν τους Έλληνες στην μία επιτυχία μετά την άλλη, στην Πελοπόννησο, στην Στερεά, στα νησιά, με κέντρο την Ύδρα, τις Σπέτσες και τα Ψαρά. Στην υπόλοιπη Ελλάδα οι τουρκικές δυνάμεις ήταν πολυάριθμες και η επανάσταση δεν πέτυχε. Το ίδιο και

στις Παραδουνάβιες ηγεμονίες, όπου προσπάθησε ο Αλέξανδρος Υψηλάντης. Όταν όμως έρχεται η ώρα να οργανώσουμε κράτος, ώστε να μη φαίνεται ότι ήταν μια επανάσταση χωρίς σκοπό, ενώ διακηρύσσουμε και συντάσσουμε συντάγματα, στην Επίδαυρο το 1822 και στο Άστρος το 1823, οι ξένες Δυνάμεις καταλαβαίνουν ότι είναι ευκαιρία να λύσουν τους λογαριασμούς τους με την Τουρκία. Δεν θέλουν όμως μια ισχυρή Ελλάδα, ανεξάρτητη και δυνατή, αλλά μια Ελλάδα στην οποία η καθεμιά δύναμη θα κάνει το κουμάντο της. Οι Άγγλοι θα δώσουν δάνεια, τα οποία θα φέρουν διχόνοια. Οι Γάλλοι και οι Ρώσοι θα προσπαθήσουν να επηρεάσουν Έλληνες που είχαν λόγο για την εξέλιξη του αγώνα και την δημιουργία του νέου κράτους. Και οι εμφύλιοι θα οδηγήσουν την Επανάσταση σε μαρασμό. Θα έρθει και ο Ιμπραήμ από τη Αίγυπτο και όλα φαίνονται να σβήνουν.

%audio_13%

Ένας παπάς θα μπει τότε μπροστά. Ο Παπαφλέσσας θα πολεμήσει στο Μανιάκι και θα πεθάνει, δείχνοντας στους Έλληνες ότι η ελευθερία δεν έρχεται με τσακωμούς και διχόνοιες, αλλά με την ενότητα που αντιμετωπίζει τον εχθρό. Και οι Ξένοι θα επηρεαστούν από το φιλελληνικό κίνημα και από τα αλληλοσυγκρουόμενα συμφέροντά τους, τα οποία θα εκμεταλλευτεί ο μεγάλος Ιωάννης Καποδίστριας, και μετά την ναυμαχία του Ναυαρίνου θα μας δώσουν τελικά την πολυπόθητη ελευθερία. Θα χρειαστεί να σκοτωθεί ο λεβέντης Καραϊσκάκης, από δικά τους λάθη, και τότε θα καταλάβουν ότι αυτός ο λαός πρέπει να ζήσει ελεύθερος!

Διακόσια χρόνια μετά. Κρατάμε άσβεστη την μνήμη. Τους αγώνες. Τους ήρωες. Αυτούς που οι Τούρκοι έσφαξαν και εκτέλεσαν, όπως τον Πατριάρχη μας Γρηγόριο τον πέμπτο. Θυμόμαστε ότι Ελλάδα σημαίνει ελευθερία. Σημαίνει πίστη στον Χριστό. Σημαίνει γλώσσα. Σημαίνει πατρίδα. Σημαίνει απόφαση να νικήσουμε το εγώ μας και να είμαστε στο «εμείς», όπως λέει ο Μακρυγιάννης. Και θέλουμε να παλέψουμε ό,τι δεν εκπληρώθηκε το '21, δηλαδή να φανεί στον κόσμο ο πολιτισμός της αρχοντιάς, της σχέσης, της πόλης, της κοινότητας, της ενορίας, των ανθρώπων που νοιάζονται ο ένας για τον άλλον, η πρόταση της ασκητικότητας, της γενναιότητας απέναντι στο ψέμα και στον θάνατο, αυτή η Ελλάδα της ανάστασης και της αγάπης, να είναι το μήνυμα που θα δείξουμε οι νεώτεροι. Δεν ξεχνάμε, αλλά και δεν σταματάμε.

Δεν είναι η Ελλάδα μόνο της ανάπτυξης και της εργασίας που μας ενδιαφέρει. Ούτε η Ελλάδα που θα είναι το ίδιο με την Ευρώπη. Είναι η Ελλάδα που ξέρει ότι ευτυχία υπάρχει όταν νοιάζεσαι για τον άλλο, για τον κάθε άλλο. Όταν συγχωρείς. Όταν ελπίζεις σε ανάσταση. Όταν ανάβεις το κερί σου και γιορτάζεις. Όταν τρως μαζί με τον άλλο και όταν το σπίτι και η καρδιά σου είναι ανοιχτά. Όταν

μοιράζεσαι τα τάλαντά σου. Όταν νοιάζεσαι για την κοινωνία και για την πολιτική. Όταν συναντιέσαι με τον Χριστό και νικάς τα πάθη σου. Όταν αγαπάς την γλώσσα, την παράδοση και την αλήθεια. Όταν, χωρίς να χωρίζεσαι από τον κόσμο, δείχνεις ότι είσαι μιας άλλης ποιότητας. Ελληνικής. Για να χαίρονται αυτοί που πάλεψαν για Χριστό, ελευθερία, γλώσσα, παιδεία, την Ελλάδα του εμείς!

themistoklismourtzanos.blogspot.com

<https://bit.ly/39g7XvE>